Časopis pro pěstování mathematiky a fysiky

Zprávy z výboru Jednoty českých mathematiků a fysiků

Časopis pro pěstování mathematiky a fysiky, Vol. 46 (1917), No. 4-5, 373--374

Persistent URL: http://dml.cz/dmlcz/122163

Terms of use:

© Union of Czech Mathematicians and Physicists, 1917

Institute of Mathematics of the Academy of Sciences of the Czech Republic provides access to digitized documents strictly for personal use. Each copy of any part of this document must contain these *Terms of use*.

This paper has been digitized, optimized for electronic delivery and stamped with digital signature within the project *DML-CZ: The Czech Digital Mathematics Library* http://project.dml.cz

elektrických článků a pak metoda obdobná můstkové metodě měření odporů se samočinným registrováním měřené teploty.

V rozsáhlé kapitole třetí pojednává spisovatel o užití paprsků Röntgenových v lékařství. Vyloživ jejich vznik a vlastnosti, popisuje moderní lampy Röntgenovy, vhodné přerušovače, zmiňuje se o usměrňovačích střídavých proudů vysokého napětí pro pohon lamp Röntgenových a pak vysvětluje zařízení pro momentní snímky, jak proudy stejnosměrnými, tak střídavými. Pro lékaře důležito jest též určiti tvrdost Röntgenových paprsků a stanoviti při therapeutickém jich upotřebení vhodné množství jejich energie připadající na 1 cm^3 ozářeného tělesa. Spisovatel uvádí tu proto přístroje na měření tvrdosti Walterův, Wehneltův a Benoistův relativní a Christenův absolutní a tak zvané dosimetry založené na chemickém a ionisačním působení X-paprsků.

Kapitola čtvrtá věnována jest modernímu přístroji elektrokardiografu, dovolujícímu na základě elektrického proudu a citliveho galvanometru registračního graficky zachytiti pravidelnou i nepravidelnou činnost lidského srdce. Jest tu popsán přístroj v hlavních rysech, jakož i uvedeny doklady praktického jeho působení, totiž fotografické snímky elektrodiagramů. Hojnost vyobrazení a poutavý způsob výkladu činí četbu spisu Fassbenderova velmi zajímavou a poučnou každému vzdělanci.

V Praze v srpnu 1916. Dr. *Josef Štěpánek.*

Zprávy z výboru Jednoty českých mathematiků a fysiků.

Výborové schůze byly konány dne 14. února a 2. května; v nich byly vyřízeny běžné záležitosti a jednáno zejména o činnosti publikační.

K návrhu pp. *Bydžovského*, *Semeráda* a *Valoucha* usnesl se výbor vejíti v těsnější styky s *Českou Maticí Technickou*, což nalezlo u ní plného porozumění. Výsledkem dosavadního jednání jest, že oba spolky připraví si podrobné programy publikační, o nichž budou jednati na společných schůzích delegace obou spolků. Jest se nadíti, že tím publikační činnost jejich bude se na prospěch naší vědecké literatury doplňovati a rozdělením oborů rychleji rozvíjeti. Obě korporace poskytly by pak navzájem členům úlevy při koupi svých vědeckých publikací. Do publikační komise zvoleni výborem pánové *Bydžovský*, *Kučera*, *Mašek B.*, *Nušl*, *Petr*, *Sobotka*, *Valouch*. Návrhy a podněty z řad členstva, jakož i přihlášky pp. autorů budou s radostí vítány.

Jednota ve spojení s Českou Maticí Technickou a jinými odbornými spolky zúčastní se též sbírání materiálu pro *Slovník jazyka*

českého, připravovaný Českou Akademií. Komise (pp. *Hostinský*, *Kadeřávek*, *Kaván*, *Kössler*, *Mašek B.*, *Posejpal*, *Vorovka*) sestaví seznam knih a časopisů mathematických, fysikálních a astronomických, jež dlužno excerpovati, a zorganisuje spolupracovníky. Bude li třeba, podpoří Jednota také finančně veliký tento podnik, neboť její účastí sjednán bude materiál pro math. a fysik. terminologii a příp. odborný slovník.

Optiky dv. r. *Strouhala* jest více než třetina vytištěna. Vzhledem k tomu, že velmi postrádáme moderního díla o analytické geometrii, požádal výbor p. prof. dr. *Jana Sobotku*, aby sepsal takový spis pro *Sborník* což bylo ochotně přislíbeno.

První díl Fysiky prof. dr. *Vl. Nováka* jest již ukončen a práce na druhém díle pilně pokračuje. Ježto zájem o tuto Fysiku jest značný, ustanovil výbor, aby pp. členům byl vydán prvý díl ihned, druhý po dokončení, zaplatí-li hotově *subskripční cenu* K 32·— za celé dílo. Ježto prvý díl samotný nebude teď rozprodáván, poskytuje tím výbor přihlásivším se pp. členům výhodu finanční i časovou. Snížená subskripční cena platí pouze do vydání druhého dílu. Podrobnější zpráva na obálce.

K doporučení p. prof. dr. *K. Petra* vyjde péčí Jednoty »Úvod do nauky o thetafunkcích« od dr. *Karla Dusla*, prof. reálky v Čes. Budějovicích.

Z učebnic středoškolských jsou v approbačním řízení: *Brož-Petíra*, Fysika pro nižší třídy reálných gymnasií, 3. nezměn. vyd., *Bydžovský*, Arithmetika pro IV. a V. třídu gymnasií a reálných gymnasií, 3. nezm. vyd., a Arithmetika pro IV. třídu reálek, 2. nezm. vyd. Approbace *Vojtěchovy* Geometrie pro V. třídu gymnasií byla rozšířena (4. dubna 1917 čís. 8569 min.) i pro reálná gymnasia; ježto liší se od vyprodané učebnice pro V. třídu reál. gymnasií pouze oddílem III.: Zobrazování těles v půdorysu a nárysu (str. 67—79), lze užívati podle minist. svolení *obou vydání současně v téže třídě*. Seznamy učebnic byly rozeslány v dubnu všem pp. jednatelům a sl. ředitelstvím středních škol.

Letošní ročník *Časopisu* čítá 30 tisk. archů, tedy o $7^1/_2$ archu méně než lonský. Pro stálé zvyšování cen bylo toto omezení nezbytno. Ježto mezitím znova zdražen papír, tisk i štočky, jest výbor postaven před těžkou úlohu, jak zjednati rovnováhu při tak zvětšeném nákladu. Přihlášky na nový ročník *Přílohy* vyprošuje si výbor *nejpozději do 15. října.*

Přednášková činnost *vědecké rady* byla letos značně omezena tím, že po delší dobu nebyl fysikální ani mathematický ústav otápěn. Do 15. května uspořádáno bylo 10 přednáškových schůzí (5 mathem., 5 fysik.).

M. V.